

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Дипломске академске студије

Студијски програм: Српски језик и књижевност

Назив предмета	КЊИЖЕВНЕ ТЕОРИЈЕ ОД АНТИКЕ ДО 20. ВИЈЕКА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	И	I	2+2	5
Наставници	Проф. др Сања Мацура			

Условљеност другим предметима

Нема.

Циљеви изучавања предмета:

Упознавање са најранијим теоријским текстовима о природи књижевности (антички период). Стицање увида у однос књижевнотеоријског и естетичког приступа књижевности. Уочавање специфичности и разлика поетичких проседеа у дијахронији (нормативна и дескриптивна поетика).

Оспособљавање за упоредну анализу поетичких проседеа (дијахронијски и синхронијски контекст). Уочавање везе између поетичких дискурса и књижевноисторијских типологија. Стицање увида у плурализам и кризу поетичких система до 20. вијека.

Исходи учења (стечена знања):

Студент ће бити упознат с раним текстовима о природи књижевноумјетничког дјела. Овладаће знањима о аполонијском и дионизијском принципу у умјетности. Биће оспособљен да идентификује, анализира и критички реактуелизује основе „отворених“ и „затворених“ (проскриптивних) поетичких тенденција у књижевности.

Садржај предмета:

Распоред тема према наставним седмицама:

Проблем периодизације: преглед епоха и праваца од антике до почетка 20. вијека; Развој проучавања књижевности; Проблем разврставања грађе; Хомер; Античке поетике: Платон. Античке поетике: Аристотел; Античке поетике: Хорације; Реторика (Стара Грчка и Стари Рим); Стари Рим – Филологија; Реторика; Критика; Естетички и реторички текстови античког периода: Прудонгин, Квинтилијан; Средњи вијек; Поетички текстови у хуманизму и ренесанси; Нормативна поетика класицизма (Боало); Поетике просвјетитељства (Дидро, Лесинг); Романтичарске поетике (Иго, Шилер, Гете); Поетички текстови у реализму (Балзак, Чернишевски, С. Марковић). Читање и тумачење поетичких текстова друге половине 19. вијека; Утемељење историзма; Доба позитивизма – Основе теоријског мишљења, однос према поетици и реторици; Историја књижевности; Књижевна критика.

Методе наставе и савладавања градива:

Садржај предмета обухвата историјске, теоријске и методолошке приступе поетици књижевног текста, те је основна метода усмено излагање (ex chatedra). У складу с темом наставног часа, ова метода се допуњава видео пројекцијама и дијалогом са студентима. Приликом излагања семинарских радова, студент је позицији усменог излагача.

Литература:

1. Платон, *Држава*, Београд, 1969.
2. Аристотел, *О песничкој уметности*, било које издање
3. Ауербах, *Мимезис*, било које издање
4. Михаил Бахтин, *Проблеми поетике Достојевског*, било које издање
5. Михаил Бахтин, *О роману*, било које издање
6. Никола Боало, *О песничкој уметности*, било које издање
7. Warren Breckman, *European Romanticism: A Brief History with Documents*, New York, Bedford/St. Martin's, 2007.
8. Слободанка Владив Гловер, *Поетика реализма: Достојевски, Флобер, Толстој, Панчево/Београд*, 2010.
9. Дени Дидро, *Фаталиста Жак и његов господар*, било које издање
10. Квинтилијан, *Обука беседника*, сарајево, 1967.
11. Хорације, *Посланица Пизонима* (било које издање)
12. Г.Е. Лесинг, *Лаокон или о границама сликарства и песништва*, било које издање
13. Мирослав Пантић, *Поетика хуманизма и ренесансе 1, 2*, Београд, 1963.
14. Мирослав Бекер, *Повјест књижевних теорија*, Загреб, 1979.
15. Лубомир Долежел, *Поетика запада*, Сарајево, 1991.
16. Петар Милосављевић, *Методологија проучавања књижевности*
17. Александар Флакер, *Стилске формације*, било које издање
18. Elisabeth Fay, *Romantic Medievalism. History and the Romantic Literary Ideal*, Houndsmills, Basingstoke, Palgrave, 2002.
19. *Речник књижевних термина*, Нолит, Београд

Облици провјере знања и оцјењивање:

Закључна оцјена представља збир свих наведених облика провјере знања.

Присуство и активност (10 бодова)	1. семинарски рад (20 бодова)	2. семинарски рад (20 бодова)	Завршни испит (50 бодова)
10%	20%	20%	50%

Посебна назнака за предмет:

Нема.

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Сања Мацура